МЦА МА́ЇА, ВЪ ЗІ-Й ДЕ́НЬ.

ПА́МЯТЬ СТЫ́ХЪ
А҆Пⷭ҇ТОЛЪ И҆ МУ́ЧЕНИКЪ:
А҆НДРОНІ́КА, ПЕ́РВАГѡ Є҆Пⷭ҇КПА
ПАННО́НСКАГѡ [СУ́РМІЙСКАГѡ]:
И҆ СОТРУ́ДНИЦЫ Є҆Гѡⷭ҇ ІꙋНІ́И,
И҆ СПОСТРАДА́ВШИХЪ И҆̀МЪ.

Ο Α
ΑΝΔΡΟΝΙΚΟ

Η ΑΓΙΑ
ΙΟΥΝΙΑ

МЦА МАЇА, ВЪ З҃І-Й ДЕ́НЬ.*1

ПА́МЯТЬ СТЫ́ХЪ А҆ПО҃СТОЛЪ И҆ МУ́ЧЕНИКЪ: А҆НДРОНІ́ВА, ПЕ́РВАГО Є҆ПИ҃СКОПА ПАННО́НСКАГО [СУ҃РМІЙСКАГО]: И҆ СОТРУ́ДНИЦЫ Є҆Гѡⷭ҇ІУНІ́И, И҆ СПОСТРАДА́ВШИХЪ И҆МЪ.*2

НА ВЕЛИ́ЦѢЙ ВЕЧЕ́РНИ.

Поемъ: Бл҃же́нъ мꙋ́жъ: а҃-й а҆нтїфѡ́нъ.

На Гдⷭ҇и, возва́хъ: стїхи́ры на и҃:
пра́здника г҃, и҆ ст҃ы́хъ а҆пⷭ҇лѡвъ є҃, гла́съ и҃.
Пⷭ҇: Ѡ҆! пресла́внагѡ чꙋдесѐ:

Сло́вомъ безсловє́снꙋю ˣ ꙋ҆ста́вилъ є҆сѝ безбо́жїѧ тлю̀, ˣ ꙗ҆́кѡ сло́ва послꙋ́шникъ, ˣ и҆ сла́венъ слꙋжи́тель, ˣ и҆ свѣти́льникъ пресвѣ́телъ ˣ вселе́нныѧ, бг҃облаже́нне. ˣ тѣ́мже тѧ̀ словесы̑ бж҃ѣ́твенными сла́вимъ, ˣ и҆ ст҃ꙋ́ю твою̀ па́мѧть пра́здꙋемъ ра́достнѡ, ˣ хвалꙋ̀ приносѧ́ще вседержи́телю.

Па́ѵелъ бж҃ѣ́твенный а҆пⷭ҇лъ, ˣ бж҃ѣ́твенными похвала́ми ˣ ва́съ восхвалѧ́ѧ свѣ́тлѡ, ˣ вѣ́рнымъ представлѧ́етъ ва́шꙋ до́блесть: ˣ пре́жде сегѡ̀ гл҃го́лѧ, ˣ показа́ти ва́съ бж҃їѧ сло́ва ꙋ҆ч҃никѝ всемꙋ́дрїи, ˣ и҆ срѡ́дницы є҆гѡ̀, і҆ꙋ҃ніа сла́внаѧ, ˣ ꙗ҆́кѡ вои́стиннꙋ, ˣ и҆ бл҃же́нный а҆ндроні́че, ˣ бж҃їи ꙋ҆гѡ́дницы.

Всю̀ сщ҃е́ннымъ проповѣ́данїемъ ˣ просвѣти́вше зе́млю, ˣ мглꙋ̀ ѿгна́сте сꙋ́етства, ˣ и҆ къ свѣ́тꙋ наста́висте бг҃оразꙋ́мїѧ, ˣ сꙋ́щыѧ во тьмѣ̀ дре́вле безбо́жїѧ, ˣ бж҃ѣ́твеннїи а҆пⷭ҇ли, ˣ наста̑вницы сп҃се́нїѧ, ˣ и҆ мт҃ѣ́снницы всѣ́хъ ˣ вѣ́рнѡ ва́съ почита́ющихъ всегда̀.

1* спомињу се и 22. фебруара на Обретења моштију мученика Евгенијских, међу којима су биле пронађене и њихове мошти.

2* текст службе преузет из руских *„Редовних минеја“*. Допуна службе започета 10. марта 2017. г. Прегледано и финално редиговано почетком маја, завршено 16. маја 2020. г.

Йны стїхи̑ры, гла́съ то́йже [зора́стѡвы].
По҃: Что́ вы нарече́мъ:

Что́ вы нарече́мъ, ѳ҃! а҆пⷭ҇ли ст҃ії; ✻ сѡ́лнца мы́сленнаѧ, ꙗ҆́кѡ вселе́ннꙋю просвѣща́ете; ✻ свѣти̑ла небе́снаѧ, ꙗ҆́кѡ подне̑нꙋю ѡ҆зараѧ́ете; ✻ ѻ҆рꙋ́жїѧ бж҃твенныѧ, ꙗ҆́кѡ і҆дѡлобѣ́сїе попира́ете; ✻ бл҃гоꙋха̑нїѧ хр҃тѡ́ва, ꙗ҆́кѡ воню̀ ра́зꙋма є҆гѡ̀ ꙗ҆влѧ́ете;*3 ✻ но, не и҆мꙋ́ще слове́съ лѣпопѣ̑нныхъ, ✻ то́кмѡ мо́лимсѧ моли́тесѧ ✻ поми́ловатисѧ дꙋша́мъ на́шымъ.

Что́ вы возименꙋ́емъ, ѳ҃! а҆пⷭ҇ли сла́внїи; ✻ а҆рхїте́ктѡни премꙋ́дрыѧ, ꙗ҆́кѡ ѡ҆снова́нїе до́брое полага́ете;*4 ✻ розгѝ вїногра́да хр҃то́ва, ꙗ҆́кѡ вїно̀ бг҃овѣ́дѣнїѧ и҆точа́ете; ✻ ѹ҆ста̀ бг҃огла̑снаѧ, ꙗ҆́кѡ словеса̀ бж҃їѧ возвѣща́ете; ✻ забра̑ла возбра̑ннаѧ, ꙗ҆́кѡ бл҃гочⷭ҇тїе ѹ҆крѣплѧ́ете; ✻ но, не и҆мꙋ́ще плете́нїй лѣпопѣ́сненныхъ, ✻ то́кмѡ мо́лимсѧ моли́тесѧ ✻ сп҃сти́сѧ дꙋша́мъ на́шымъ. Сла́ва, гла́съ ѕ҃:

Прїиди́те, всѝ все́льницы землѝ панно́нскїѧ, ✻ восхва́лимъ во а҆пⷭ҇лѣхъ сла̑вныѧ, ✻ до на́съ съ бл҃говѣ́стїемъ хр҃то́вымъ дости́гшыѧ,*5 ✻ и҆ тьмꙋ̀ ꙗ҆зы́чества крѣ́пкѡ разгна́вшыѧ: ✻ а҆дронї́ка сщ҃е́ннаго бг҃огл҃го́льника и҆ бж҃твеннаго таи́нника, ✻ и҆ спотрꙋди́вшꙋюсѧ є҆мꙋ̀ во бл҃говѣ́стїи і҆ꙋнїю достоⷭ҇тнꙋ́ю: ✻ бж҃твенное є҆ѵ҃лїе кꙋ́пнѡ проповѣ́давшыѧ, ✻ и҆ ꙗ҆зы́ческа мно́жества просвѣти́вшыѧ: ✻ кꙋ́пнѡ же и҆ сла́внѡ пострада́вшыѧ, ✻ и҆ во дворы̀ гдⷭ҇ни преста́вльшыѧсѧ: ✻ и҆дѣ́же и҆ на́мъ мо́лѧтсѧ водворѧ́тисѧ. И҆ ны́нѣ, пра́здника.

На лїтї́и стїхи̑ры: хра́ма, пра́здника и҆ ст҃ы́хъ а҆пⷭ҇лѡвъ, гла́съ д҃:

Панно́нскꙋю странꙋ̀ всѧ́кою добро́тою ѹ҆кра́шеннꙋю, ✻ и҆ и҆зѡбилїе́мъ всѧ́кимъ земны́мъ пребога́тꙋю: ✻ и҆ сѵ҃рмі́йскїй гра́дъ всѧ́кою цр҃ко́ю сла́вою возвы́шенъ, ✻ и҆ мч҃ническою кро́вїю па́че снѣ́га ѹ҆бѣле́нъ: ✻ преꙋкраси́сте но́вою ѻ҆де́ждею свы́ше и҆стка́нною, ✻ и҆ превозвыси́сте сла́вою съ нб҃съ сше́дшею: ✻ ѳ҃! а҆пⷭ҇ли всесщ҃е́ннїи, сло́ва ѻ҆рга́ны бг҃овѣща́ннїи, ✻ свѣти̑льницы нб҃оза́рнїи, къ свѣ́тꙋ незаходи́момꙋ

3* ср. 2. Кор. 2,14-15.
4* ср. 1. Кор. 3,10.
5* ср. 2. Кор. 10,14.

пꙋтеводѧ́щїи: ✻ моли́тесѧ вы́нꙋ ко гдⷭ҇ꙋ сла́вы ✻ и҆ на́мъ съ ва́ми въ не́йже спребыва́ти. Гла́съ є҃:

Ра́дꙋйтесѧ, сѡ́лнца свѣтозарнаѧ, ✻ ꙗ҆зы́кѡмъ свѣ́томъ бг҃овѣ́дѣнїѧ возсїѧ́вшаѧ: ✻ ра́дꙋйтесѧ, свѣтѝла пресвѣ́тлаѧ, ✻ бж҃твенными сїѧ́ньми всѧ̑ концы̀ ѡ҆блиста̑вшаѧ: ✻ ра́дꙋйтесѧ, лꙋчѝ мы́сленныѧ, ✻ всѧ̑ земнорѡ́дныѧ просвѣти́вшыѧ: ✻ ра́дꙋйтесѧ, но́ги прекра̑сныѧ, ✻ на́мъ во бл҃говѣ́стїи сп҃се́нїе ꙗ҆ви́вшыѧ: ✻ и҆ всѧ̑ вои́стиннꙋ бл҃га̑ѧ и҆ кра̑снаѧ, ✻ ꙗ҆̀же ѹ҆ гдⷭ҇а сꙋ́ть на́мъ предꙋготѡ́ваннаѧ. Сла́ва, гла́съ ѕ҃:

Свѣти́льники восхва́лимъ цр҃кѡ́вныѧ, ✻ а҆ндроні́ка бг҃осла́внаго и҆ ю҆ні́ю бг҃охва́льнꙋю: ✻ ѕвѣ́зды на тве́рди нб҃нѣй возсїѧ́вшыѧ, ✻ и҆ ꙗ҆зы́ки проповѣда́ньми свои́ми просвѣти́вшыѧ: ✻ досточе́стнѡ на землѝ пожи́вшыѧ, ✻ и҆ на нб҃сѧ̀ восхо́дъ полꙋчи́вшыѧ: ✻ цр҃твїѧ та́мошнѧгѡ ѹ҆ хр҃та̀ сподо́бившыѧсѧ, ✻ и҆ вѣ́нцы̑ нетлѣ́нными ѹ҆краси́вшыѧсѧ: ✻ въ поко́й трꙋдѡ́въ свои́хъ преста́вльшыѧсѧ, ✻ ны́нѣ же со всѣ́ми а҆пⷭ҇лы ѹ҆бл҃жа́ющыѧсѧ: ✻ хр҃та̀ самагѡ̀ бг҃а возвѣща́ющыѧ, ✻ и҆ того̀ гдⷭ҇а всѣ́мъ концє́мъ возгласи́вшыѧ. ✻ тѣ́мже, хр҃тѐ бж҃е, ✻ мл҃твами и҆́хъ вра̑жїѧ шата̑нїѧ низложѝ, ✻ и҆ правосла́вныхъ вѣ́рꙋ возвы́си, ✻ ꙗ҆́кѡ є҆ди́нъ бл҃гъ и҆ чл҃вѣколю́бецъ. И҆ ны́нѣ, пра́здника.

Вхо́дъ. Прокі́менъ дне̑. И҆ чтє́нїѧ трѝ а҆пⷭ҇тѡльскаѧ.

На стїхо́внѣ: стїхи́ры, гла́съ д҃:

Хр҃то́вымъ є҆ѵ҆лїе́мъ всю̀ странꙋ̀ панно́нскꙋю просвѣти́сте, ✻ и҆ и҆́стинное бг҃очⷭ҇тїе въ не́й водрꙋзи́сте: ✻ и҆ наста̑вницы въ жи́знь мнѡ́гимъ бы́сте, ✻ ѿ і҆дѡлонеи́стовства къ бг҃овѣ́дѣнїю и҆́хъ приведо́сте, ✻ ѡ҆! а҆пⷭ҇ли приснопа́мѧтнїи.

Стїхъ: Во всю̀ зе́млю и҆зы́де вѣща́нїе и҆́хъ, ✻ и҆ въ концы̀ вселе́нныѧ гл҃го́лы и҆́хъ.*[6]

Ликовствꙋ́й сѵ҆рмі́йскїй гра́де, ✻ и҆мѣ́ѧй себѣ̀ первостѝтелѧ а҆ндроні́ка, а҆пⷭ҇ла сла́внаго: ✻ въ тебѣ̀ сѣ́мѧ є҆ѵ҆̀льское возсѣ́ѧвша, ✻ и҆ ѿ тебѐ тьмꙋ̀ ꙗ҆зы́чества ѿгна́вша: ✻ свѣ́томъ хр҃то́вымъ жи́тельство твоѐ просвѣ́щша, ✻ и҆ ѡ҆ тебѣ̀ вы́нꙋ хр҃тꙋ̀ бг҃ꙋ предстоѧ́ща.

---

[6]* Пс. 18,5а.

Стѝхъ: Нб҃са̀ повѣ́даютъ сла́вꙋ бж҃їю, ✻ творе́нїе же рꙋ́кꙋ є҆гѡ̀ возвѣща́етъ тве́рдь.*7

Вселе́ннꙋю мно́гими зна́меньми ᲂу҆диви́сте, ✻ гдⷭ҇ꙋ содѣ́йствꙋющꙋ ва́мъ чꙋдесѝ:*8 ✻ всю̀ панно́нїю є҆ѵ҇лїемъ хрⷭ҇то́вымъ и҆спо́лнисте, ✻ въ послꙋша́нїе ꙗ҆зы́ки приводѧ́ще: ✻ и҆̀мже не возвѣсти́сѧ ѡ҆ не́мъ ᲂу҆зрѣ́ша, ✻ и҆ и҆̀же не слы́шаша ᲂу҆разꙋмѣ́ша.*9 Сла́ва, гла́съ є҃:

Ѻрга́ны добропѣ́сненнїи и҆ свирѣ́ли сладкогла́снїи, ✻ а҆пⷭ҇ли бж҃твеннїи: ✻ ꙗ҆зы́кѡвъ ѡ҆кормле́нїе и҆ призва́нныхъ ᲂу҆вѣре́нїе, ✻ къ позна́нїю хрⷭ҇то́вꙋ наставле́нїе: ✻ словесѝ и҆ дѣѧ̑нїи всѧ̑ просвѣти́сте, ✻ и҆ хрⷭ҇та̀ бг҃а и҆сповѣ́дати наꙋчи́сте, ✻ сп҃са всѣ́хъ и҆ содѣ́телѧ. И҆ ны́нѣ, пра́здника.

Тропа́рь [Ѻ҆бщїй а҆пⷭ҇лѡвъ], гла́съ г҃:

А҆пⷭ҇ли ст҃і́и, ✻ моли́те млⷭ҇тиваго бг҃а, ✻ да прегрѣше́нїй ѡ҆ставле́нїе ✻ и҆пода́стъ дꙋша́мъ на́шымъ.

Тропа́рь и҆́нъ, гла́съ а҃:*10

Двѡ́ица свѣтови́днаѧ сщ҃е́нныхъ а҆пⷭ҇лѡвъ ✻ и҆ проповѣ́дители хрⷭ҇тѡ́вы мі́рꙋ ꙗ҆ви́стесѧ, ✻ всѣ̑мъ насѣва́юще блгⷭ҇ти проповѣ́данїе. ✻ тѣ́мже, дне́сь вѣ́рнѡ восхвалѧ́емъ ва́съ, ✻ ѿ! а҆ндроні́че и҆ і҆ꙋні́е бг҃омꙋ́дрїи, ✻ хрⷭ҇та̀ велича́юще.

[Тропа́рь и҆́нъ, гла́съ в҃:*11

Возсїѧ́сте ꙗ҆́кѡ а҆пⷭ҇ли и҆ блгⷭ҇ловѣ́стницы хрⷭ҇тѡ́вы, ✻ возсѣ́ѧвше проповѣ́данїе блгⷭ҇ти во ꙗ҆зы́цѣхъ: ✻ тѣ́мже восхвалѧ́емъ ва́съ, ✻ а҆ндроні́че и҆ і҆ꙋні́е сла́внїи, ✻ велича́юще хрⷭ҇та̀ бг҃а на́шего.]

7* Пс. 18,2.

8* ср. Мк. 16,20.

9* ср. Рим. 15,18-19,21.

10* превод из грчког *„Великог часослова“* (Ωρολογιον το μεγα, Атина, 2003. г.) преузет са LiveJournal-а Наталије Бахареве.

11* преведено и прерађено са енглеског језика из програма *„Menologion 3.0“*: Troparion of Ss Andronicos and Junia, Tone 2: You shone forth as Apostles and heralds of Christ, * sowing the preaching of grace among all men. * Therefore we praise you, illustrious Andronicos and Junia, * as we exalt Christ our God. Очигледно у питању различит превод истог тропара.

Тропа́рь и҆́нъ, гла́съ є҃ [зора́стовъ]:

Свѣ́томъ є҆ѵ҇ліа х҃рто́ва панно́нїю всю̀ просвѣ́щшаго, ✻ а҆ндроні́ка восхвалѧ́емъ а҆пⷭ҇ла бг҃овѣща́ннаго: ✻ и҆ є҆мꙋ̀ во бл҃говѣ́стїи спотрꙋди́вшꙋюсѧ ю҆ні́ю, ✻ ᲂу҆блѧ́жаемъ ꙗ҆́кѡ а҆́гницꙋ х҃товѣнча́ннꙋю: ✻ и҆ спострада́вшїй и҆̀мъ со́нмъ мч҃ническїй, ✻ гдⷭ҇а добрѣ̀ и҆сповѣ́дивый и҆ вѣ́рꙋ соблюди́вый: ✻ молѧ́щесѧ ко гдⷭ҇ꙋ во є҆́же поми́ловатисѧ ✻ пра́зднꙋющымъ на́мъ па́мѧть и҆̀мъ лѣ́тнꙋю.

НА ᲂу҆́ТРЕНИ.

На Бг҃ъ, гдⷭ҇ь: тропарѝ: пра́здника и҆ ст҃ы́хъ а҆пⷭ҇лѡвъ [ꙗ҆̀же хо́щеши].

По а҃-й кадѝсмѣ: сѣда́ленъ, гла́съ в҃:

Ѹ҆лови́вше панно́нскїѧ ꙗ҆зы́ки ✻ мре́жею бг҃опроповѣ́данїй свои́хъ, ✻ а҆ндроні́къ пресла́вный и҆ ю҆ні́а всебл҃же́ннаѧ, ✻ нꙋчи́ша а҆̀ покланѧ́тисѧ є҆ди́номꙋ бг҃ꙋ въ тр҃цѣ: ✻ тѣ́хъ мл҃твами ᲂу҆твердѝ цр҃ковь твою̀, х҃ртѐ бж҃е, ✻ и҆ ᲂу҆ще́дри достоѧ́нїе твоѐ, всемл҃тиве. [Два́жды.]

Сла́ва, и҆ ны́нѣ, пра́здника.

По в҃-й кадѝсмѣ: сѣда́ленъ, гла́съ д҃:

Лꙋчы̀ сл҃нца пра́вды, ✻ просвѣти́вшыѧ всю̀ странꙋ̀ панно́нскꙋю, ✻ ѿ! а҆пⷭ҇ли всесла́внїи, а҆ндроні́че и҆ ю҆ні́е: ✻ бж҃твенными ва́шими мл҃твами тьмꙋ̀ і҆дѡлобѣ́сїѧ разгонѧ́ете, ✻ и҆ є҆ѵ҇льскими проповѣ́данїи ва́шими х҃рто̀ ꙗ҆зы́ки ᲂу҆ловлѧ́ете: ✻ тѣ́мже, дне́сь почита́емъ трꙋды̀ ва́шѧ. [Два́жды.]

Сла́ва, и҆ ны́нѣ, пра́здника.

На полѵ҆еле́и, велича́нїе:

Велича́емъ ва́съ ✻ а҆пⷭ҇ли ст҃їи, ✻ а҆ндроні́че и҆ ю҆ні́е: ✻ бл҃говѣ́щеньми ва́шими ✻ всю̀ странꙋ̀ панно́нскꙋю просвѣти́вшыѧ, ✻ и҆ ꙗ҆зы́ческаѧ мно́жества ✻ ко х҃рто̀ приве́дшыѧ.

Ѱало́мъ и҆збра́нный: Нб҃са̀ повѣ́даютъ сла́вꙋ бж҃їю:*[12]

---

[12]* Пс. 18,2.

По полѹеле́н: сѣда́ленъ, гла́съ и҃.

По҃: Премѫ́рости:

Бж҃твенною мре́жею слове́съ ва́шихъ, ✻ рыбы словесныѧ бг҃омѹ́дрѡ оѹловивше, ✻ сїѧ принесо́сте гдⷭ҇еви ꙗ҆́кѡ нача́тки землѝ панно́нскїѧ, ✻ и҆ неколеби́мый сто́лпъ бл҃гочⷭ҇тїѧ въ не́й водрѹзи́сте, ✻ возсїѧ́вшїй ѻ҆крⷭ҇стнымъ страна́мъ є҆ѹ҃лїемъ хрⷭ҇то́вымъ: ✻ тѣ́мже, согла́снѡ вопїе́мъ ва́мъ: ✻ моли́те хрⷭ҇та̀ бг҃а, ✻ дарова́ти на́мъ грѣхѡ́въ ѡ҆ставле́нїе ✻ и҆ дѹша́мъ на́шымъ сп҃се́нїе. [Два́жды.]

Сла́ва, и҆ ны́нѣ, пра́здника.

Степе́нна: а҃-й а҆нтїфѡ́нъ д҃-гѡ гла́са.

Прокі́менъ, гла́съ д҃:

Во всю̀ зе́млю и҆зы́де вѣща́нїе и҆́хъ, ✻ и҆ въ концы̀ вселе́нныѧ гл҃го́лы и҆́хъ.*[13]

Стїхъ: Нб҃са̀ повѣ́дѧютъ сла́вѹ бж҃їю, ✻ творе́нїе же рѹкѹ̀ є҆гѡ̀ возвѣща́етъ тве́рдь.*[14]

Всѧ́кое дыха́нїе:

Та́же: є҆ѹ҃лїе ѿ лѹкѝ, зача́ло и҃а.*[15]

По и҃-мъ ѱалмѣ̀: стїхи́ра, гла́съ є҃:

Всечⷭ҇тно́е торжество̀ достохва́льныхъ а҆пⷭ҇лѡвъ ✻ дне́сь возсїѧ̀ землѝ панно́нстѣй, ✻ мно́жество бл҃гти бж҃їѧ и҆злїѧ́ющее, ✻ и҆ та́инственнѡ дѹ́шы на́мъ веселѧ́ющее, ✻ сегѡ̀ ра́ди пра́здниственнаѧ воспѣва́юще гл҃го́лемъ сицева́ѧ: ✻ ра́дѹйтесѧ, сѹ́щыѧ во тьмѣ̀ просвѣща́ющыѧ: ра́дѹйтесѧ, зарѧ́ми мы́сленными всѧ̑ ѡ҆блиста́ющыѧ. ра́дѹйтесѧ, ѹ҆че́ньми ва́шими ѻ҆бы́чаи людскїѧ бл҃гоѹстро́ившыѧ: ра́дѹйтесѧ, бг҃овѣ́дѣнїемъ нра́вы ꙗ҆зы́ческїѧ ѹ҆бл҃готвори́вшыѧ: ✻ прїиди́те, ѳ҃! празднолю́бнїи, соше́дшесѧ, ✻ неизгл҃го́лемыхъ даро́въ нб҃ныхъ и҆́ми сподо́бльшыѧсѧ, ✻ пра́здникъ и҆́хъ пѣ́сньми лѣпоп҃бными соверши́мъ.

---

[13]* Пс. 18,5а.
[14]* Пс. 18,2.
[15]* Лк. 10,16-21 (зач. 51).

Канѡ́нъ, є҆гѡ́же крегранє́сїе:
Хвалꙋ̀ приношꙋ̀ мꙋ́дромꙋ а҆ндроні́кꙋ.
[Творе́нїе і҆ѡ́сифово.] Гла́съ и҃.

Пѣ́снь а҃. І҆рмо́съ:

Поймъ гдⷭ҇еви, прове́дшемꙋ лю́ди своѧ̑ сквозѣ̀ чермно́е мо́ре, ꙗ҆́кѡ є҆ди́нъ сла́внѡ просла́висѧ.

Хвалꙋ̀ бг҃ꙋ прино́ситъ, въ прест҃ѣ́й, бл҃же́нне, па́мѧти твое́й, ч҃тна́ѧ цр҃ковь, по́двиги твоѧ̑ вѣ́рою сла́вѧщи.

Напра́вилъ є҆сѝ ᲂу҆мѧ̀ твоегѡ̀ всѧ̑ движє́нїѧ, сщ҃е́нне, къ бж҃їимъ хотѣ́нїемъ, и҆сполне́нїю ра́дꙋѧсѧ, а҆ндроні́че.

Недꙋ́ги ѡ҆чища́ти, дꙋ́хи ѿгонѧ́ти лꙋка̑вы́ѧ, ѿ бг҃а бж҃тве́ннꙋю бл҃гть прїѧ́лъ є҆сѝ, бг҃омꙋ́дре а҆ндроні́че. Бг҃ор҃ченъ:

Ѡ҆дожди́ ми, дв҃о, всѣ́хъ согрѣше́нїй и҆збавле́нїе, и҆ и҆справле́нїе житїѧ̀, твои́мъ хода́тайствомъ и҆ бл҃гтїю. [Катава́сїа: пра́здника.]

Пѣ́снь г҃. І҆рмо́съ:

Нѣ́сть св҃тъ ꙗ҆́кѡ гдⷭ҇ь, и҆ нѣ́сть прⷣвенъ ꙗ҆́кѡ бг҃ъ на́шъ, є҆го́же поѐтъ всѧ̑ тва́рь: нѣ́сть прⷣвенъ па́че тебѐ, гдⷭ҇и.

Ѹ҆мертви́въ ᲂу҆ды твоѧ̑ пѡ́двиги, жи́знь сподо́билсѧ є҆сѝ живꙋ́щихъ зрѣ́ти, на землѝ пло́ть носѧ́ща хрⷭ҇та̀ бг҃а на́шего, а҆ндроні́че а҆пⷭ҇ле.

Ѻ҆гнедохнове́ненъ бы́лъ є҆сѝ, бж҃тве́ннагѡ дх҃а, чи́стою мы́слїю твое́ю теплотꙋ̀, а҆пⷭ҇ле, ѡ҆бносѧ̀, и҆ попалѧ́ѧ пре́лести тѣ́рнїе, а҆ндроні́че всехва́льне.

Гл҃гѡ́лъ твои́хъ вѣща́нїе, и҆ си́ла чꙋде́съ ѡ҆бтечѐ мі́ра концы̀, ᲂу҆ч҃ничѐ гдⷭ҇ень, бж҃тве́нныѧ дх҃а бл҃гти вѣ́рныѧ наꙋча́ющи. Бг҃ор҃ченъ:

Нѣ́сть пречи́сты, па́че тебѐ, вл҃чце, и҆ нѣ́сть непоро́чны ра́звѣ тебѐ, всенепоро́чнаѧ, бг҃а бо всѣ́хъ вмѣсти́лище простра́нное є҆ди́на была̀ є҆сѝ.

Конда́къ, гла́съ в҃.

По҃: Вы́шнихъ и҆щѧ̀:

Звѣздꙋ̀ пресвѣ́тлꙋю, бг҃оразꙋ́мїѧ свѣ́томъ просвѣ́щшаго ꙗ҆зы́ки, ✻ а҆пⷭ҇ла хрⷭ҇то́ва а҆дронї́ка восхва́лимъ, ✻ и҆ съ ни́мъ во бл҃говѣ́стїи потрꙋди́вшꙋюсѧ і҆ꙋнї́ю премꙋ́дрꙋю, вопїю́ще: ✻ моли́те хрⷭ҇та̀ бг҃а непреста́нно ѡ҆ всѣ́хъ на́съ.

Конда́къ и҆́нъ, гла́съ то́йже:*[16]

И҆́ко бл҃госла́внїи а҆пⷭ҇лѡвъ ссе́льницы ✻ и҆ и҆́стиннїи і҆и҃са слꙋжи́тели, ✻ и҆тогѡ̀ снисхожде́нїѧ сѡ҆́енноѧви́тели показа́стесѧ, ✻ блг҃ть бо дх҃а прїи́мше, ✻ а҆ндронї́че и҆ і҆ꙋнї́е сла́внїи, ✻ ꙗ҆́ко свѣтѝльницы конце́мъ ꙗ҆ви́стесѧ. І҆́косъ:*[17]

Апⷭ҇льское слꙋже́нїе и҆ сло́ва бл҃говѣствова́нїе и҆сполнѧ́юще, ✻ вселе́ннꙋю всю̀ ѡ҆бтеко́сте, ✻ и҆ на послѣ́докъ странꙋ̀ панно́нскꙋю достиго́сте: ✻ въ не́й мно́гъ пло́дъ въ жи́тницꙋ гдⷭ҇ню собра́сте, ✻ сла́внѡ пострада́сте и҆ сꙋгꙋ́быми вѣ́нцы̑ ѹ҆вѣнча́стесѧ: ✻ тѣ́мже, трꙋды̑ ва́шими ко хрⷭ҇тꙋ̀ ѹ҆невѣ́щеннаѧ, ✻ и҆ бл҃гдⷭ҇тїю бж҃їею ѿ дре́вних дне́й до дне́сь бл҃гве́ннаѧ, ✻ немо́лчно восхвалѧ́етъ ва́съ гл҃го́лющи сицева́ѧ: ✻ Ра́дꙋйтесѧ, вселе́нныѧ просвѣще́нїѧ: ✻ ра́дꙋйтесѧ, мі́ра бл҃говѣща̑нїѧ. ✻ ра́дꙋйтесѧ, вѣ́ры проповѣ́данїѧ: ✻ ра́дꙋйтесѧ, бл҃гово́нїѧ хрⷭ҇то́ва ѡ҆бонѧ̑нїѧ. ✻ ра́дꙋйтесѧ, цр҃кѡ́внаѧ столпостѣ́нїѧ: ✻ ра́дꙋйтесѧ, і҆дложе́ртвеннаѧ низверже́нїѧ. ✻ ра́дꙋйтесѧ, ꙗ҆зы́кѡмъ къ бг҃ꙋ вы́новле́нїѧ: ✻ ра́дꙋйтесѧ, бг҃оневѣ́ждѡмъ посрамле́нїѧ. ✻ ра́дꙋйтесѧ, согрѣша́ющымъ ѡ҆бращє́нїѧ: ✻ ра́дꙋйтесѧ, недꙋ́гꙋющымъ и҆сцѣле́нїѧ. ✻ ра́дꙋйтесѧ, правовѣ́рнымъ ѹ҆крѣпле́нїѧ: ✻ ра́дꙋйтесѧ, кривовѣ́рнымъ и҆справле́нїѧ. ✻ [Лю́дїе:]

Ра́дꙋйтесѧ, а҆ндронї́че и҆ і҆ꙋнї́е сла́внїи, ✻ ꙗ҆́ко свѣтѝльницы конце́мъ ꙗ҆ви́стесѧ.

---

[16]* превод из грчког *„Великог часослова“* (Ωρολογιον το μεγα, Атина, 2003. г.) преузет са LiveJournal-а Наталије Бахареве.

[17]* дописан 15. маја 2020. г.

Сѣда́ленъ, гла́съ д҃.

По҃: Ско́рѡ предварѝ:

Бж҃твенный а҆ндрони́къ свѣтови́денъ бы́въ, ср҃ца̀ просвѣтѝ бг҃оразꙋ́мїѧ свѣ́томъ, ко гдⷭ҇ꙋ приходи́ти: тѣ́мже и҆ по конча́нѣ и҆сточа́етъ и҆сцѣлє́нїѧ, вѣ́рою приступа́ющымъ чⷭ҇тно́мꙋ є҆гѡ̀ хра́мꙋ, и҆ всѣ́мъ и҆спроша́етъ вѣ́рнымъ ве́лїю мл҃ть. [Два́жды.]

Сла́ва, и҆ ны́нѣ, пра́здника: и҆лѝ бг҃ор҃ченъ:

Ѡ҆бнови́ла є҆сѝ, чⷭ҇таѧ, бж҃твеннымъ рж҃тво́мъ твои́мъ и҆стлѣ́вшее во страсте́хъ земноро́дныхъ ме́ртвенное сꙋ́щество̀, и҆ воздви́гла є҆сѝ вса̑ ѿ сме́рти къ живото́ꙋ нетлѣ́нїѧ. тѣ́мже тѧ̀ по до́лгꙋ бл҃жи́мъ всѝ, дв҃о препросла́вленнаѧ, ꙗ҆́коже прорекла̀ є҆сѝ.

Пѣ́снь д҃. І҆рмо́съ:

И҆зъ горы̀ пришє́ннаѧ, сло́ве, пр҃ро́къ, є҆ди́ныѧ бц҃ы, хотѧ́щаѧ воплоти́тисѧ бг҃ови́днѡ ᲂу҆смотрѝ, и҆ со стра́хомъ славосло́вѧше си́лꙋ твою̀.

Тѧ̀ ꙗ҆́кѡ сро́дника цѣлꙋ́етъ па́ѵелъ, предъ вѣ́рными бж҃твє́нныѧ твоѧ̑ похвалы̑ проповѣ́дѧѧ, а҆ндрони́че бг҃огл҃го́ливе, свѣтоводи́телю восхвалѧ́ющымъ тѧ̀.

До́мъ бы́въ тр҃цы прест҃ы́ѧ, хра́мы и҆ тре́бища разори́лъ є҆сѝ бла́знєнныѧ: и҆ созда́лъ є҆сѝ, прехва́льне, цр҃кви во сп҃се́нїе дꙋ́шъ на́шихъ.

Возмо́глъ є҆сѝ бж҃їею мо́щїю ᲂу҆крѣпи́всѧ, си́льнагѡ восхи́тити сосꙋ́ды, бл҃же́нне, и҆ соверши́ти дх҃а ст҃а́гѡ жили́ще, а҆ндрони́че. Бг҃ор҃ченъ:

Тѧ̀ всегда̀, дв҃о бц҃е, всѝ вѣ́рнїи согла́снѡ воспѣва́емъ, ꙗ҆́кѡ тве́рдое и҆ побо́рное предста́тельство, и҆ сп҃се́нїе дꙋ́шъ на́шихъ.

Пѣ́снь є҃. І҆рмо́съ:

Ѡ҆ но́щи невѣ́дѣнїѧ, бг҃овѣ́дѣнїемъ просвѣти́вый концы̀, просвѣти́ мѧ ᲂу҆́тромъ чл҃вѣколю́бїѧ твоегѡ̀, гдⷭ҇и.

Ꙗ҆́кѡ сро́дника тѧ̀ па́ѵлꙋ, и҆ пре́жде є҆гѡ̀ ᲂу҆чни́ка̀ бы́вша, съ ни́мже тѧ̀ почита́емъ, вѣ́рою соше́дшесѧ, а҆ндрони́че.

Свѣтозарныя звѣзды, сщ҃е́нныя апⷭ҇лы почти́мъ, ї҆ѹні́ю бж҃твенную и҆ бг҃оно́снаго а҆ндроні́ка.

Ꙗ҆́кѡ нарѡ́читы сꙋ́ще во а҆пⷭ҇толѣхъ, ва́съ бл҃же́нный па́ѵелъ проповѣ́дуетъ въ цр҃кви, бл҃же́нніи. Бг҃ор҃ченъ:

Тѧ̀, прест҃а́ѧ ѻ҆троковѝце, прⷪ҇ро́ческїй ли́къ проначертà, сщ҃е́нными ѻ҆́бразы, бы́ти гдⷭ҇ню роди́тельницꙋ.

Пѣ́снь ѕ҃. І҆рмо́съ:

Ри́зꙋ мнѣ̀ пода́ждь свѣ́тлꙋ, ѡ҆дѣѧ́йсѧ свѣ́томъ, ꙗ҆́кѡ ри́зою, многомл҃тиве хрⷭ҇тѐ бж҃е на́шъ.

До́мъ тво́й и҆сцѣле́нїй и҆сто́чники, любо́вїю притека́ющымъ и҆сточа́етъ, а҆пⷭ҇ле, ѡ҆мыва́ѧ дꙋше́вныѧ не́мѡщи.

Ѻ҆стлѣ́вшее безбо́жїемъ мно́жество ꙗ҆зы̑къ ѡ҆бнови́лъ є҆сѝ но́выми твои́ми ѹ҆че́нїи, нетлѣ́ннагѡ і҆и҃са дрꙋ́же и҆скренні́й.

Ꙗ҆́кѡ сл҃нце ѡ҆бте́клъ є҆сѝ зе́млю, а҆ндроні́че преⷣ҇ре, трисл҃нечный и҆ несозда́нный возвѣща́ѧ вѣ́рнымъ свѣ́тъ бж҃твà.

Бж҃твенная ше́ствїѧ на тебѣ̀ вл҃ки позна́шасѧ, пло́тїю ѡ҆бница́вшагѡ, и҆ ѡ҆богати́вша вѣ́рныѧ, неискꙋсобра́чнаѧ.

Конда́къ и҆ і҆́косъ пра́здника.

Пѣ́снь з҃. І҆рмо́съ:

Въ нача́лѣ зе́млю ѡ҆снова́вый, и҆ нб҃сà сло́вомъ ѹ҆твердѝвый, блг҃ве́нъ є҆сѝ во вѣ́ки, гдⷭ҇и, бж҃е ѻ҆тє́цъ на́шихъ.

Недꙋ́ги лю̑тыѧ, и҆ всѧ́кꙋ болѣ́знь ѿ дꙋ́шъ вкꙋпѣ̀ же и҆ тѣле́съ ѿго́ниши, притека́ющихъ въ до́мъ тво́й, мꙋ́дре ѹ҆ч҃ничѐ хрⷭ҇то́въ.

Де́мѡнскаѧ найтїѧ ѿгонѧ́еши, и҆ стра̑сти лю̑тыѧ ѡ҆чища́еши чл҃вѣ́кѡмъ, спострада́льчествомъ хрⷭ҇то́въ самови́дче: сегѡ̀ ра́ди тѧ̀ вѣ́рнѡ ѹ҆бл҃жа́емъ.

Ри́торское, мꙋ́дре, глꙋмле́нїе низложи́въ простото́ю ѹ҆че́нїй, бг҃а проповѣ́дꙋеши въ видѣ́нїи пло́тстѣ, пожи́вша со земны́ми бл҃гости ра́ди. Бг҃ор҃ченъ:

Во ᲂу҆тро́бꙋ дѣ̀вы вселивыйсѧ, и҆ въ не́й а҆да́ма наздавый, бл҃гове́нъ є҆сѝ, гдⷭ҇и, бж҃е ѻ҆тє́цъ на́шихъ.

Пѣ́снь ѳ҃. І҆рмо́съ:

На горѣ̀ ст҃ѣ́й просла́вльшасѧ, и҆ въ кꙋпинѣ̀ ѻ҆гне́мъ приснодѣ̀вы мѡѷсе́ови та́йнꙋ ꙗ҆вльшаго, гдⷭ҇а по́йте и҆ превозноси́те во всѧ̑ вѣ́ки.

Ѡ҆бꙋродѣ́вшаѧ ѕлы́мъ гно́емъ чл҃вѣ́чєскаѧ, а҆ндроні́че, ср҃ца̀, со́лїю бж҃твенною стѧгнꙋ́въ, ᲂу҆чє́нїи твои́ми, и҆злїѧ́вшемꙋсѧ сло́вꙋ, сп҃са́смы предста́вилъ є҆сѝ, треблѫ́жє́нне.

Ст҃ѣ́нникъ же и҆ жре́цъ, и҆ же́ртва, пожє́ршемꙋсѧ за мл҃рдїе позна́лсѧ є҆сѝ, и҆ къ немꙋ̀ восте́клъ є҆сѝ, а҆ндроні́че, вѣне́цъ нетлѣ́нїѧ и҆ пра́вды ѿ негѡ̀ прїе́мъ.

Проповѣ́дникъ бж҃твенный, и҆ а҆пⷭ҇лъ бг҃ови́децъ, разори́тель и҆стꙋка́нныхъ ги́бельныхъ, и҆ богати́тель ни́щихъ ꙗ҆ви́лсѧ є҆сѝ, сла́вне, и҆ сїѡ́на вы́шнѧгѡ вели́кїй жи́тель, а҆ндроні́че бг҃омꙋ́дре. Бг҃ор҃ченъ:

Ꙗ҆́кѡ клеща́ми рꙋка́ми ᲂу҆гль но́сиши, ро́сꙋ бж҃твеннꙋю и҆сточа́ющаго, дв҃о, пла́менемъ ле́сти бѣ́дствꙋющымъ, попалѧ́ща же стра̑сти, пѣснослѡ́вѧщихъ тогѡ̀ цр҃твїе.

Пѣ́снь д҃. І҆рмо́съ:

Прѡѧвле́нное на горѣ̀ законополо́жникꙋ во ѻ҆гнѝ и҆ кꙋпинѣ̀, рж҃тво̀ приснодѣ̀вы, въ на́ше вѣ́рныхъ сп҃се́нїе, пѣ́сньми немо́лчными велича́емъ.

Да ѻ҆́ныѧ жи́зни ꙗ҆ви́шисѧ наслѣ́дникъ, ᲂу҆мерщвлє́нныѧ пре́жде де́мѡнскими прилѡ́ги, ѡ҆живи́лъ є҆сѝ живоно́сными твои́мъ сло́вомъ, достоблѫ́жє́нне а҆ндроні́че.

Ꙗ҆́кѡ и҆́стиннагѡ бы́въ вїногра́да, преблѫ́жє́нне, лозѧ̀ бл҃гора́сленна, вїно̀ безсме́ртїѧ и҆ска́палъ є҆сѝ, и҆ чл҃вѣ́кѡвъ ср҃ца̀ возвесели́лъ є҆сѝ, прехва́льне а҆ндроні́че.

Ты̀ ꙗ҆́кѡ мо́лнїѧ попали́въ ве́щь многобо́жїѧ, ꙗ҆вѣ̀ показа́лъ є҆сѝ свѣ́тъ бг҃оразꙋ́мїѧ, сꙋ́щымъ во тмѣ̀ житїѧ̀: тѣ́мъ тѧ̀ прославлѧ́емъ всѝ, а҆ндроні́че.

Свѧще́ннаѧ твоѧ̀ па́мѧть простира́ема въ концы̀ дне́сь, просвѣща́етъ срⷣца̀, въ не́й тѧ̀ свѧще́нно восхвалѧ́ющихъ, достобл҃же́нне а҆ндроні́че. Бг҃орⷣ́ченъ:

Просвѣще́ніе на́мъ и҆спросѝ, ꙗ҆́же свѣ́тъ ро́ждшаѧ, и҆ согрѣше́ній ѡ҆ставле́ніе, и҆ душа́мъ сп҃се́ніе, вѣ́дꙋщымъ тѧ̀ и҆́стиннꙋю бц҃ꙋ, чтаѧ дв҃о всенепоро́чнаѧ.

Свѣти́ленъ:*18

Апⷭ҇тѡлъ хрⷭ҇то́выхъ а҆ндроні́ка и҆ і҆ꙋні́ю, ✻ прїиди́те, вѣ́рнїи, воспои́мъ бл҃голѣ́пными пѣ́сньми: ✻ ꙗ҆́кѡ на́шѧ ᲂу҆чи́тели въ вѣ́рѣ, ✻ и҆ мл҃твенники ѡ҆ душа́хъ на́шихъ. Сла́ва:

Тече́ніе своѐ бл҃гополꙋ́чнѡ соверши́вше, ✻ и҆ къ нб҃номꙋ селе́нїю возше́дше, ✻ къ трⷭ҇цѣ ст҃ѣ́й предста́сте ра́дꙋющесѧ, ✻ ѻ҆ц҃а̀ и҆ сн҃а и҆ ст҃а́го дх҃а согла́снѡ воспѣва́юще: ✻ и҆ на́съ помина́йте вѣ́рою пра́зднꙋющихъ ✻ свѧще́ннꙋю и҆ бж҃твеннꙋю ва́мъ па́мѧть. И҆ ны́нѣ, пра́здника.

На хвали́техъ: стїхѝры, на ѕ҃: пра́здника г҃:
И҆ ст҃ы́хъ а҆пⷭ҇лѡвъ г҃, гла́съ г҃ [зора́стѡвы]:*19

Апⷭ҇лы твои́ми ꙗ҆зы́ческаѧ мно́жества просвѣти́лъ є҆сѝ, хрⷭ҇тѐ, ✻ и҆ тѣ́хъ свѣтѝла и҆̀мъ положи́лъ є҆сѝ, ✻ и҆ вѣ́ры ᲂу҆твержде́нїѧ и҆ бг҃оче́стїѧ наставле́нїѧ, ✻ мы́сленнаѧ ѡ҆гражде́нїѧ и҆ разꙋ́мнаѧ столпостѣ́нїѧ: ✻ тѣ́мже прославлѧ́емъ твоѐ неизрече́нное къ чл҃вѣ́кѡмъ смотре́ніе.

Апⷭ҇лѡвъ твои́хъ мл҃твами ✻ всю̀ панно́нскꙋю странꙋ̀ ѡ҆гради́лъ є҆сѝ, гдⷭ҇и, ✻ и҆ ри́зою многоцѣ́нною бл҃гочⷭ҇тїѧ ѡ҆дѣѧ́лъ ю҆̀ є҆сѝ, ✻ ѿ кове́й мч҃ническихъ до́брѣ и҆стка́нною: ✻ и҆ ꙗ҆́кѡ невѣ́стꙋ чⷭ҇тнꙋ̀ю на бра́къ приве́лъ ю҆̀ є҆сѝ, ✻ да въ черто́зѣхъ нб҃ныхъ во вѣ́ки ра́дꙋетсѧ своемꙋ̀ женихꙋ̀, хрⷭ҇тꙋ̀.

18* дописан 14. маја 2020. г.
19* дописане 14. и 15. маја 2020. г.

Апⷭ҇ли твоѧ̑ ѡ҆снова̑нїѧ цр҃ко́вная показа́лъ є҆сѝ, вл҃ко, ✻ и҆ чⷭ҇тна̑ѧ ка́мєнїѧ въ ню̀ зи́ждемаѧ: ✻ и҆ свѣтѝла бг҃освѣ̑тлаѧ всю̀ вселе́ннꙋю ѡ҆блиста̑ющаѧ, ✻ и҆ бг҃овѣ́дѣнїѧ свѣ́тъ всѣ̑мъ и҆зобѝльнѡ возсїѧ̑ющаѧ: ✻ тр҃цѣ во сла́вѣ присносꙋ́щнѣй предстоѧ̑щаѧ, ✻ и҆ ѡ҆ душа́хъ на́шихъ вы́нꙋ молѧ̑щаѧ. Сла́ва, гла́съ и҃:

Прїиди́те, всѝ вѣ́рнїи, ѿ панно́нскихъ стра́нъ, ✻ собере́мсѧ и҆ цѣлꙋ́имъ и҆ мы̀ съ па́ꙋломъ а҆дронікa и҆ і҆ꙋні́ю, ✻ срѡ́дники и҆ сплѣ̑нники є҆гѡ̀, ✻ нарѡ́читыѧ во а҆пⷭ҇лѣхъ, ✻ и҆ пре́жде него̀ вѣ́ровавшыѧ во хр҃та̀:*20 ✻ и҆́бо тїи всю̀ вселе́ннꙋю ѡ҆бтеко́ша, ✻ и҆ є҆ѵ҃льскаѧ ᲂу҆чє́нїѧ разсѣ́ѧша: ✻ пле́велъ ꙗ҆зы́ческїѧ ле́сти и҆стерза́ша, ✻ и҆ бл҃гти пло́дъ многокла́сенъ возрасти́ша: ✻ є҆го́же въ нб҃нꙋю жи́тницꙋ ᲂу҆стори́чивше внесо́ша, ✻ и҆ ꙗ҆́кѡ до́брїи і҆коно́мы вседѣ́телю предложи́ша. ✻ тѣ́хъ мл҃твами, на́шихъ серде́цъ возношє́нїѧ, ✻ прїимѝ, всещє́дре хр҃тѣ̀, ꙗ҆́кѡ бл҃гоꙋгѡ́днаѧ.

И҆ ны́нѣ, пра́здника: и҆лѝ бг҃ор҃ченъ, гла́съ то́йже:

Бц҃е, ты̀ є҆сѝ лозà и҆́стиннаѧ, ✻ возрасти́вшаѧ на́мъ пло́дъ живота̀: ✻ тебѣ̀ мо́лимсѧ, моли́сѧ, вл҃чце, ✻ со ст҃ы́ми а҆пⷭ҇лы а҆дронікомъ и҆ і҆ꙋні́ею, ✻ и҆ со всѣ́ми спострада́вшими и҆̀мъ, ✻ сп҃сти́сѧ душа́мъ на́шымъ.

Славосло́вїе вели́кое, є҆ктенїѝ и҆ ѿпꙋ́стъ.

На̑ лїтꙋргі́и.

Бл҃же́нна: ѿ канѡ́на пра́здника пѣ́снь радова́ѧ,

и҆ ѿ канѡ́на ст҃ы́хъ а҆пⷭ҇лѡвъ пѣ́снь ѕ҃-ѧ.

Во всю̀ зе́млю и҆зы́де вѣща́нїе и҆́хъ, ✻ и҆ въ концы̀ вселе́нныѧ гл҃го́лы и҆́хъ.*21

Ст҃и́хъ: Нб҃са̀ повѣ́дѧютъ сла́вꙋ бж҃їю, ✻ творе́нїе же рꙋ́кꙋ є҆гѡ̀ возвѣща́етъ тве́рдь.*22

А҆пⷭ҇лъ къ ри́млѧнѡмъ, зача́ло р҃к.*23

20* ср. Рим. 16,7.
21* Пс. 18,5а.
22* Пс. 18,2.
23* Рим. 16,1-16 (зач. 120).

А҆ллилꙋ́їа, гла́съ а҃.

Стѝхъ: И҆сповѣ́дѧтъ нб҃са̀ чꙋдеса̀ твоѧ̑, гдⷭ҇и, ✻ [и҆́бо и҆́стинꙋ твою̀ въ цр҃кви ст҃ы́хъ].*[24]

Стѝхъ: Бг҃ъ прославлѧ́емь въ совѣ́тѣ ст҃ы́хъ, ✻ [ве́лїй и҆ стра́шенъ є҆́сть надъ всѣ́ми ѻ҆кре́стными є҆гѡ̀].*[25]

Ст҃о́е є҆ѵ҃ліе ѿ лꙋкѝ, зача́ло н҃-н҃а.*[26]

Прича́стенъ:

Во всю̀ зе́млю и҆зы́де вѣща́нїе и҆́хъ, ✻ и҆ въ концы̀ вселе́нныѧ гл҃го́лы и҆́хъ.*[27]

Приложе́нїе:

Тропа́рь ст҃ы̑мъ а҆пⷭ҇лѡмъ и҆ мч҃нкѡмъ а҆ндроні́кꙋ и҆ ї҆ꙋні́и, [гла́съ ?]:*[28]

Свѣ́тъ ѿ востѡ́къ дости́же паннѡ́нскїѧ предѣ̑лы ✻ тобо́ю, ѳ҃! ст҃е а҆пⷭ҇ле а҆ндроні́че, ✻ ѡ҆блича́ѧ лжꙋ̀ ми́ра сегѡ̀: ✻ вкꙋ́пѣ со [бл҃го]ре́вностною ї҆ꙋні́ею разгна́сте мглꙋ̀ невѣ́дѣнїѧ, ✻ мно́жество ка́ющихсѧ ко хрⷭ҇тꙋ̀ приводѧ́ще: ✻ сꙋгꙋ́быѧ вѣ́нцы̀ прїѧ́сте, ѳ҃! а҆пⷭ҇ли и҆ мꙋ́ченицы хрⷭ҇тѡ́вы: ✻ моли́те сп҃са ро́да чл҃вѣ́ческагѡ поми́ловатисѧ дꙋша́мъ на́шымъ.

---

[24]* Пс. 88,6.
[25]* Пс. 88,8.
[26]* Лк. 10,1-11 (зач. 50).
[27]* Пс. 18,5а.
[28]* минимална редакција (од 30. маја 2020. г.) превода Петка Т. Хинова са македонског на цсл. тропара састављеног од сестринства Слепченског манастира (МПЦ, у расколу са СПЦ). Глас тропара у изворнику није наведен.

ПРО́ЛОГЪ:*[29]

Мц҃а маі́а, въ з҃і дн҃ь .

Па́мѧть ст҃ы́хъ а҃пл҃ъ ѿ седмѝдесѧти:
а҃ндро́ника , и҆ и҆́же съ ни́мъ , бл҃гословѝ о҆́ч҃е .

Сі́й хр҃то́въ мч҃нкъ и҆ а҃пл҃ъ , всю̀ вселе́нную ꙗ҆́кѡ нѣ́кїи крила́тъ ѡ҆бте́къ , пре́лесть ѿ ѻ҆снова́нїѧ и҆сто́рже , хр҃та̀ проповѣ́дѧѧ . и҆мѣ́ѧже ї҆сослѣ́дницꙋ преди́вную и҆ѹ҆ні́ю . мі́рꙋ ᲂу҆́же соꙋмра́юще , и҆ хр҃тоу̀ є҆ди́номꙋ живоу́ще . тѣ́мъ мно́гїѧ къ бг҃оразоу́мїю привле́кше . и҆дольскїѧ до́мы разв҃ратѝша , и҆ цр҃кви по всю́дѣ бж҃твеныѧ созъда́вше , и҆ доу́хи не чи́стыѧ ѿ чл҃къ прогна́вше , и҆ стра́сти недоу́жныѧ ᲂу҆врачева́вше , ᲂу҆́бщимъ до́лгомъ ꙗ҆́кѡ чл҃цы є҆стество́мъ , соу́ще преста́вишасѧ. сн҃ъ и҆ вели́кїи па́велъ въ рі́мстѣй є҆пісто́лїи воспомина́етъ , цѣлоу́йте а҃ндро́ника и҆ и҆ѹ҆ні́ю .

---

[29]* узето из тзв. Дониконовског *„Пролога“* за месец мај, лист 394. Прво штампано издање *„Пролога“* је објављено од 1641-1643. године у Москви.

хїепїспа їерѧнмскаго:— Ꙗ ѩ того. зе.
памєть стыихъ апль ѡ, ѡ тїихъ. апро
писа нїоупыїѥ. с ѥзнїсн дотысоуща ап
дропись паѧсара. кьхъ прїнде призыва
ющомоу ісьсвѣтоу ѥзнїсн. и оупїа оумре
моуа мана. иже прьвїи ѥ вьходаюпиѥ
ва. вь седмнадесете положеньбы
апдропись вьтробь:— :— :—

Ꙗьихъ вьмнись апль. всоувьселе
поую ꙗкоповѣсн ісрилать ѡбьтєсь.
прѣльсть ѡѡсповапїа и стрьже. хї
проповѣдоуѥ имеѥ. сьпослѣдницоу
прѣдивноую ноупыю. мироуже сьоуми
раюпи. ихъ єдинномоу живоущи. темь
мносыѥ ісьбсоразоумїю привлеше. и
дѡлсисыѥ домиразвратише. ѥ нурсви
бжїтвныѥ повьсоудоусьзидаше. ѥ нахи
печистїѥ ѡчлісь прогонеть. и стрьпи пе
доужниѥ оувраччающе. ѡвѣщїимь дльго
мь ꙗкочлци ѥствомь соуще и прѣставн
шесе. сихъ велнсн павль вьримсуѣй
єпистолїи вьспомнпаєть. цѣлоуите
тлѥ апдрописа нїоупїю:— Вьтьжедь

ЖИТИЈЕ СВЕТОГ АПОСТОЛА АНДРОНИКА И ЊЕГОВЕ ПОМОЋНИЦЕ ЈУНИЈЕ.*[30]

Свети апостол Андроник припада лику 70-торице апостола. Поверовао је у Христа пре светог апостола Павла, коме је и рођак. О томе апостол Павле сведочи у посланици Римљанима, говорећи: „Поздравите Андроника и Јунију, родбину моју, и моје другаре у сужањству, који су знаменити међу апостолима, који и пре мене вероваше у Христа“ (Рим. 16,7). Свети Андроник беше епископ Панонијe,*[31] но ипак не беше проповедник и учитељ само једнога града или једне земље, већ целе васељене, јер је као окриљен путовао по разним земљама, свуда проповедајући Христа и искорењујући идолодемонство. Помоћница му је била чудесна Јунија, која беше умрла свету и живљаше само Христу. Њих двоје приведоше многе познању истинитога Бога, и порушише идолске храмове, и подигоше свуда божанске цркве, изгонећи нечисте духове из људи и исцељујући неизлечиве болести. Блистајући тако, они обоје пострадаше за Христа, и примише двострук венац: и апостолства и мучeништва. Њихове свете мошти бише, по нарочитом откривењу Божјем, нађене у пределима Евгенијским, о чему је подробно речено под 22. фебруаром.

[30]* преузето из *„Житија светих“* за месец мај преп. Јустина (Поповића), стр. 435-436.

[31]* Панонија – значајна област Римске царевине. Она се граничила: са запада – Алпима, са југа – реком Савом, са истока и севера – реком Дунавом. У историји хришћанске Цркве позната као поприште апостолске делатности светих првоучитеља словенских Кирила и Методија.

БОЛАНДИСТИЧКО ЖИТИЈЕ СВЕТОГ АНДРОНИКА.*[32]

Свети апостол Андроник припада лику Седамдесеторице апостола. Поверовао је у Христа пре светог апостола Павла, коме је и рођак. О томе свети апостол Павле говори у својој Посланици Римљанима: *Поздравите Андроника и Јунију, родбину моју, и моје другаре у сужањству, који су знаменити међу апостолима, који и пре мене вероваше у Христа* (Рим. 16,7), односно у грчком оригиналу: *ἀσπάσασθε Ἀνδρόνικον καὶ Ἰουνίαν τοὺς συγγενεῖς μου καὶ συναιχμαλώτους μου, οἵτινές εἰσιν ἐπίσημοι ἐν τοῖς ἀποστόλοις, οἱ καὶ πρὸ ἐμοῦ γεγόνασιν ἐν Χριστῷ (Рμ Іст-7).* Путовао је по разним земљама, проповедајући Христа и његову у то време нову веру и борио се против паганства. Помоћница му је била Јунија. Њих двоје су, према житијима неуморно проповедали хришћанство, подизали цркве и помагали људима. На крају су и пострадали као мученици. (Поповић, 1994: 435-436)

Свети Андроник је према предању и први епископ Панонијe, чије је седиште био антички Сирмијум. (Поповић, 1994: 436) Као што је наведено свети апостол Павле помиње светог Андроника у *Посланици Римљанима* али Панонију не наводи експлицитно. Ни у неким коментарима ове Посланице не наводи се Панонија. Калвинисти се углавном задржавају на имену Јуније која се помиње уз Андроника, наводећи да је у питању женско име и да су можда она и Андроник били у браку, (Biblia, 1996: 1373; Biblia, 2001: 1623) док у католичкој верзији се Андроник и Јунија ни не помињу у коментарима на Посланицу Римљанима. (Biblia, 2000: 1308) Свети апостол Андроник се, ако се уопште помиње, и у библијским приручницима и лексиконима наводи као особа коју Св. Павле поздравља у Посланици или га уопште нема. Његов наводни епископат не помиње се. (Haag, 1989: 63; A Szentírás magyarázata III, 1995: 255) Међутим, овај епископат је ушао и у његово житије али и у каснију литературу. Стефан Салагије (Stephanus Salagius, Szalágyi István) тврди у свом старом делу о панонској цркви да је Св. Андроник заиста и био епископ Сирмијума у Панонији. Он се позива на Фарлатија (Farlatti) и његов чувени Illyricu sacrum, као и на Сигисмунда Ферарија, али и неке старије ауторе од XVI-XVIII столећа и старије коментаре Светога Писма.

---

[32]* КУЛТУРА ПОЛИСА, УДК 27-9: 27-36 ANDRONIK, ПЧ БОРИС СТОЈКОВСКИ, Филозофски факултет, Нови Сад.

Један од првих могућих извора за Андрониково епископство у Сирмијуму је и антички аутор Исихије, којег је и Фарлати преузео, а Салагије цитирао. (Salagius, 1778: 35-37) Када је 869. Методије од папе Хадријана II постављен за архиепископа Панонијe, постављен је на *столицу Светог Андроника.* Седиште Методијеве, али и Андроникове црквене дијецезе је управо највероватније био Сирмијум. (Ферјанчић, 1969: 49; Boba, 1967: 90-93) Дакле, живот, односно житије Светог Андроника апостола је веома важно и за црквену историју наших простора, тачније Срема, како у антици, тако и у средњем веку.

Због свих ових разлога, посебно због значаја који за наше просторе и црквену историју Словена има свети апостол Андроник одлучили смо да на савремени српски језик донесемо превод његовог житија које су боландисти *(Société des Bollandistes)* објавили у вероватно најчувенијој компилацији живота светитеља хришћанске цркве Acta Santorum. Иако потичу још из XVII века ова житија спадају свакако међу најмеродавнија и неизоставна су при сваком проучавању историје цркве. До сада на српском језику најбоља житија светих су она написана од Јустина Поповића и епископа Николаја Велимировића (Светог Николаја Жичког) која је сабрао у *Охридски пролог.* Иако се и ова два дела доста ослањају на боландисте, ипак овде доносимо превод целовитог Житија Светог Андроника и Јуније, односно *De SS. Andronico et Iunia, a S. Paulo memoratis* који се прослављају 17. маја по старом, односно 30. маја по новом календару.

Ово житије је објављено 1685. у Антверпену, у четвртом тому Житија светих за мај (Acta Santorum Maii), на четвртој страни. Житије само по себи није великог обима, писано је доста разумљивим латинским језиком. Аутори су показали и завидно знање (за оно доба посебно) филологије и грчког језика. Коришћени су и старији византијски и латински извори, којима је приступано веома критички. Упркос неким могућим непрецизностима, ово житије представља веома значајан извор за рану хришћанску историју Сирмијума, али и каснију историју.

У наставку доносимо превод житија са неопходним коментарима.

ЖИТИЈЕ СВЕТОГ АНДРОНИКА И ЈУНИЈЕ.

Спомен славног времена код Грка је стајао у свим црквеним књигама под 17. мајем, а пре свега једна лепа (китњаста) похвала у Месецослову*[33] цара Василија Порфирогенита.*[34] Дана 17. истог месеца маја*[35] спомен Светог Андроника апостола једног од Седамдесеторице и Јуније. Андроник, апостол Христов, претрчао је цео свет, и водом је прелазио (земљу),*[36] веру Христову је свуда објављивао, све грешке (заблуде) народа је из основе обарао,*[37] истинском побожношћу и правоверјем усађивао веру, а са собом је имао и помоћницу божанске похвале (вредну), дивну жену Јунију, која беше умрла свету и живела је само Богу, побегавши од свега земаљског.*[38] Дакле, привели су многе невернике познању истинитога Бога, и ујединили су их са Христом и извели (их) на светлост дана Светим крштењем, порушили су паганске храмове и подигли су свуда Христове цркве. Свет су осветлили и Апостол Павле их помиње у својим Посланицама: *Поздравите Андроника и Јунију*. И тако, изгонили су нечисте духове из много људи и исцељивали су неизлечиве болести, (и на крају) преселили се код Христа.

И овде после првог тома маја месеца*[39] Грци могу да читају:*[40] отприлике исто у грчким синаксарима, даље на више места у многим месецима руком писано, у грчким месецословима које је издао Диклет, у новој антологији папе Климента VIII и у Βίοις ἁγίων које је сакупио епископ Максим: свуда хвале чудесну жену Јунију. Речи Апостола Павла Римљанима у 16. глави и 7. стиху су следеће: *Поздравите Андроника и Јунију, родбину моју, и моје другаре у сужањству, који су знаменити међу апостолима, који и пре мене вероваше у Христа.* Назива их родбином можда зато јер су повезани родбинским везама, тачније потичу из племена

---

[33]* Распоред и детаљи црквених богослужења за све дане у години, подељене по месецима, па отуда и назив.

[34]* Василије I Македонац, византијски цар (867-886).

[35]* Као у наведеном Месецослову.

[36]* Можда би у духу нашег језика било најбоље рећи да је ишао и копном и водом проповедајући.

[37]* Вероватно се овде мисли на искорењивање паганских веровања. У житију каже errorem subvertit, међутим, ако знамо да се ради о времену ширења хришћанства јасно је какве би грешке могао да обара, односно исправља неко ко ту веру шири и проповеда.

[38]* Иако би се можда могло превести и као дарови, обавезе, овде је вероватно овакав слободнији превод најподеснији, јер се мисли на уподобљени живот у Богу.

[39]* Мисли се на први том Acta sanctorum, напоменули смо да је ово житије у четвртом тому.

[40]* Или на грчком може да се чита. Ради се о мало незграпно састављеној реченици којом се у ствари жели рећи где су вероватно објављена нека ранија грчка издања овог житија.

Венијамниовог, или јер су Јевреји, јер у истој Посланици о Јеврејима каже глава 8: који су рођаци моји у другом колену.*[41] Назива их дакле другарима у сужањству, односно ропству, јер су једном заједно били у ланцима, али не каже кад и којом приликом. Каже да су знаменити међу апостолима, грчки *ἐπίσημοι,* тј. славни и изврсни, јер су неверницима Јеванђеље Христово објавили. Теодорет Светој Јунији даје достојанство, јер жени даје назив апостола. Папа тврди да колика је била философија ове жене, тако је и добила апостолско достојанство. Даље наводи Павле *који и пре мене вероваше у Христа.* Ово значи да су *пре мене поверовали у Христа и постали хришћани,* дакле кад је Андроник постао један од Седамдесеторице, одатле потиче тај навод, Златоусти и други су испитали.

Тело Светог Андроника је било преношено и могло се видети у свим цариградским црквама, и чињеница је да је (њему, његовим моштима) цео дан исказивано поштовање, Јунија се једва помиње, само у наслову и једном у Канону који је Свети Јосиф Химнограф написао под следећим акростихом:

Хвалим Андроника, мудрост преносим[a]*

Слично и у овом дистиху на почетку Синаксара, само се помиње Андроник:

Народе, апостоле, си подучавао многе,
Истини, ка Христу који ка Светлости зове.

Не само тело (мошти) већ и цркве њему (Андронику) посвећене подизане су свуда, наводи канон, који га после похвала први поздравља као светитеља.*[42] *Који си болести исцељивао и зле духове истеривао, од Бога милост си задобио, Богомудри Андрониче.* У шестој похвали се говори: *Црква твоја, источник лека са вером је извирао, апостоле, чистећи од грехова.* У седмој (похвали): *тешке болести и многе тешкоће из душе и тела лечени су од тебе у твојој цркви, мудри учениче Христов.* После овога се певају антифони, потом псалми, а између друге и треће похвале ово се изводи: *божански Андрониче, у светлости преображени, срцем си показао познање Божанске светлости и приступио Богу и чак и после смрти, у Његовим*

---

[41]* У Посланици Римљанима Свети апостол Павле сродство преко племена Венијаминовог помиње у 11. глави. У 8. нема помена о томе, тако да је посреди нека погрешка вероватно.

[a]* видети почетак Канона на Јутрењу, стр. 7.

[42]* Вероватно су прво настале Похвале Светом Андронику, па онда Канон или Служба.

пречасним црквама, онима који приступај са вером, исцељење си дао и велико милосрђе испословао.[43]

У Синопсису апостола и ученика Христових које је саставио Свети Доротеј епископ, можда буде Доротеј римски и опат, наводи Андроника као осамнаестог ученика: *Андроник, који је код њега већ апостол у посланици Римљанима, епископ је Панонијe.* Јунија наводи као 54 ученика, овим речима: *њега помиње Павле и он је Апамије сиријске епископ.* Дакле, Јунију наводи као мушкарца не као жену, јер их Павле наводи као другаре у сужањству и рођаке оба у мушком роду. Граматички гледано, у грчком ове речи су исте у оба рода, јер када се помињу оба рода у реченици придев и субстантив су у јачем (мушком) роду не само на грчком већ и на латинском. Даље ко је ког рода речени Синопсис нам не дозвољава да установимо, нити допушта да наставимо о реченом епископату, осим у сведочењима неких Грка: а Светом Андронику то је Галесинијe, њега наставља Канисије који саставља *Martyrologium Germanicum,* као и Ферари, али под наредним осамнаестим мајем.

Литература:

Biblia. Ószövetségi és Újszövetségi Szentírás, (2000): Szent István tarsulat, Budapest.

Biblia. Istennek az Ószövetségben és Újszövetségben adott kijelentése. Magyarázó jegyzetekkel, (2001): Budapest.

Boba, Imre (1967): The Episcopacy of St. Methodius, Slavic Review, Vol. 26, No. 1, The American Association for the Advancement of Slavic Studies, 85-93.

Magyarazátos Károli Biblia azaz Istennek Ó és Új testamentumában foglaltatott egész Szent Írás, magyar nyelvre forditotta Károli Gáspár. Az eredeti szöveggel egybevetett és átdolgozott kiadás. Az új nemzeközi bibliafordítás (NIV) Study Bible magyarázataival és mellékleteivel, főszerkesztő Kenneth L. Barker, (2001): NIV Study Bible, Budapest.

Нови Завет (1998): Превод комисије Светог архијерејског синода Српске православне цркве, Свети архијерејски синод Српске православне цркве, Београд.

Поповић, архимандрит Јустин (1994): *Житија светих за месец мај.*

---

[43]* Очигледно су у питању похвале из неке службе или канона Светом Андронику. Овај део житија изгледа је везан и за чуда над његовим моштима, а не само у црквама које су подигнуте њему у част.

A Szentírás magyarázata, III. kötet, (1995): Budapest.

Ферјанчић, Божидар (1969): Сирмијум у доба Византије, у: *Сремска Митровица,* Скупштина општине и Музеј Срема Сремска Митровица, Сремска Митровица, 33-58.

Haag, Herbert (1989): *Bibliai lexikon,* Budapest.

Сажетак:

Свети апостол Андроник био је један од Седамдесеторице апостола. Помиње га Свети апостол Павле у Посланици Римљанима. За њега се везује да је први епископ Сирмијума у Панонији. Још половином XVIII века сачињено је његово житије од стране Жана Боланда и његових сарадника. Житије је писано на латинском језику, а у раду се доноси превод овог житија на српски уз предговор и неопходне коментаре у уводном разматрању на ово житије. Посебан акценат ставља се на разматрање његовог наводног епископства у Панонији, чије је седиште могућно био Сирмијум. Ова епископија, као столица Светог Андроника помињаће се и касније током средњег века.

Кључне речи:

Житије Светог Андроника, Света Јунија, боландисти, хришћанство, Панонија.

Summary:

Saint Andronicus the Apostle was one of the Seventy apostles. He is mentioned by Saint Paul in Epistle to Romans. He is known as the first bishop of Sirmium Pannonia. During XVIIIth century Jean Bolland and his associates had written his Life, and in this work the Life of St. Andronicus and Iunia is translated into modern Serbian language. Along the translation necessary comments, foreword and introduction are provided. The stress is on his episcopacy and the historians opinion about his alleged Pannonian see in Sirmium. This episcopacy as *the see of St. Andronicus* is mentioned later during the Middle Ages.

Keywords:

Life of Saint Andronicus, Saint Iunia, bollandists, Christianity, Pannonia.

Св. апостоли Андроник и Јунија. Фреска у притвору манастира Пећска Патријаршија, Косово и Метохија, Србија (XVI век).

※ НОВЫЙ СЕРБЛЯНЪ „ВЪ ГОДИ ВЪ БѢЛГРАДѢ. © НОВИ СРБЉАК 2020. ГОД. У БЕОГРАДУ. ※